

Intervju: Paddy Ashdown, visoki predstavnik: “Unutar BiH će se crtati nove granice!”

** Daytonski sporazum bio je ispravan posljednjih deset godina, ali nije za sljedećih deset: morate promijeniti Ustav *
Trebali smo biti osjetljiviji prema Hrvatima; Bosna i Hercegovina neće biti ono što jest ako u njoj ne bude Hrvata*

MOSTAR – Britanski lord Paddy Ashdown koji potkraj mjeseca službeno predaje dužnost Visokog predstavnika u BiH njemačkom nasljedniku Christianu Schwartzu Schillingu u posljednjem je intervjuu Večernjem listu uglavnom bio okrenut prema budućnosti Bosne i Hercegovine koju vidi u društvu europskih zemalja. Posljednje četiri godine provedene u BiH ocijenio je razmjernim napretkom.

Paddy ASHDOWN: Te ću ocjene prepustiti drugima. U inauguralnom govoru zadao sam si zadaće postaviti BiH na put prema državnosti i Europi. Uspostavili smo jedinstven sudski sustav, carinsku upravu, porezni sustav, obavještajnu službu, vojsku a tu su i osnove za jedinstvenu policijsku službu. Stvorili smo okvire za modernu decentraliziranu državu.

Večernji list: Kritičari su vas jednako optuživali da ste vodili procese prebrzo, a drugi da ste bili u misiji opstanka Republike Srpske?!

Paddy ASHDOWN: Moja je misija ovdje braniti Dayton a u njemu počiva pravno utemelje Republike Srpske. S druge strane u Banja Luci me umjesto Ashdown oslovljavaju s ‘aždaja’. Oni tvrde da sam oduzeo ovlasti RS-a.

Večernji list: Slažete li se s pozitivnom ocjenama suradnje RS-a s Haagom a dvojica najtraženijih Karadžić i Mladić još se šecu slobodno?

Paddy ASHDOWN: Nije na meni da o tome sudim, nego na gospođi Del Ponte koja je iznijela ocjenu o suradnji Banja Luke. Veliki pomak napravljen je s izručivanjem 11 optuženika. Ali ipak najveće moje razočarenje nakon četiri godine na odlasku odavde predstavlja činjenica da su Karadžić i Mladić još na slobodi.

Večernji list: Katolička Crkva prozivala je cijelu međunarodnu zajednicu i vas da ne podupirete povratak Hrvata u RS?!

Paddy ASHDOWN: Katolička Crkva nije me više kritizirala od pravoslavne ili pak reisa uleme. Glas katoličke Crkve bio bi puno snažniji da sam čuo barem jednog katolika koji se zauzima za povrat Srba u Krajinu. BiH neće biti ono što jest ukoliko u njoj ne bude Hrvata. Jako sam zabrinut zbog broja Hrvata koji su napustili BiH. Ukoliko govorim u ime međunarodne uprave, onda mogu reći da nije bila svjesna i osjetljiva koliko je trebala biti o ranjivosti Hrvata. Ako takvu vrstu kritike prihvaćam ja onda to može i većina mojih kolega.

Večernji list: Hrvati tvrde da su manjina u oba entiteta i zato traže preustroj zemlje a međunarodna zajednica ne želi poduzeti ništa?!

Paddy ASHDOWN: To nije nešto čime se međunarodna uprava bavi.

Večernji list: Ali Dayton je upravo nametnut od međunarodne zajednice?!

Paddy ASHDOWN: Daytonski sporazum je bio ispravan posljednjih deset godina ali nije za slijedećih deset. Zato morate promijeniti Ustav što ponavljam već tri godine. Svaka država koja je spremna uložiti 70 % sredstava na političare i birokrate a 30 % na zdravstvo, socijalnu skrb, osiguranje ne može preživjeti. Slijedi faza izgradnje učinkovite države. To

je posao za građane BiH, a ne za nas.

Večernji list: Upravo sada američki veleposlanik pokušava uvjeriti strane da prihvate izmjene!

Paddy ASHDOWN: To jest naš posao pomoći ovaj proces ali ne donositi rješenja. Do uspjeha se može doći samo dogovorom triju naroda. Nema nametanja nauštrb drugih.

Večernji list: Je li realno očekivati crtanje novih granica unutar BiH?

Paddy ASHDOWN: To se mora dogoditi. Ako vi to ne možete učiniti, nema priključenja Europi. Je li realistično očekivati priključenje Europi – jeste. Vanjske granice BiH nikada se međutim ne mogu mijenjati. Pitanje unutarnjih granica je puno više ekonomsko nego ustavno pitanje. Zbog golemih resursa ova zemlja jednostavno ne bi trebala biti siromašna. Siromašna je zbog odredbi Ustava da se puno troši na političare koji pak previše uzimaju od naroda.

Odluka je na Čoviću, treba se zabrinuti

Večernji list: Imaju li nacionalne stranke budućnost i mogu li voditi BiH u EU?

Paddy ASHDOWN: Hrvatski premijer Sanader je razumio da HDZ treba usmjeriti kao reformističku stranku. To je i jedini put za nacionalističke stranke u BiH uključujući SDS i SDA. HDZ BiH treba slijediti Sanaderov primjer. U nacionalnim strankama treba se dogoditi pobjeda reformističkih elemenata.

Večernji list: Jeste li time preporučili Čoviću da odstupi s obzirom da smatrate ispravnim Sanaderove poteze?!

Paddy ASHDOWN: To je do gospodina Čovića i HDZ-a. U unutarnju raspravu se ne želim miješati. HDZ će, kao najsnažnija politička stranka Hrvata u BiH, učiniti najviše za svoj narod

reformirajući se u europsku stranku desnog centra. Treba se zabrinuti što sestrinska stranka HDZ-u, Europska pučka stranka, stavlja upitnik nad budućim članstvom.